

УВОД

Проблемите на изпълнението на индивидуалните административни актове винаги са представлявали интерес за административноправната наука и практика. Този интерес е обусловен от множество фактори, сред които най-важни са икономическите и социалните промени в Република България, които настъпиха след 1989 г. В резултат от тях се промени и ролята на държавата. На преден план излезе необходимостта от защита на интересите на отделните граждани и организации, при запазване на баланс с интересите на обществото. На практика държавата въздейства върху обектите на държавно и социално управление чрез изпълнението на административните актове, които издава. Именно изпълнението на този вид актове притежава свойството да променя социалната и икономическата среда, в която се намесва държавата. Едно от най-кратките, но и най-съдържателни определения за изпълнението от гледна точка на правната наука, е това, че то е процес на превръщане на юридически дължимото във фактическо. Това означава, че именно изпълнението на административните актове е в състояние да промени обективната и правната действителност по начина, заложен в правните норми.

Изпълнението не е свързано единствено със сферата на държавното управление и надхвърля нейните граници. То има значение за всеки един аспект от човешката дейност и разкрива основните си характеристики, ако бъде поставено в контекста на обществените отношения. При това положение може да бъде направен извод, че всяко обществено отношение може да се интерпретира в контекста на един целеви процес, който има три фази – планиране, изпълнение и оценка.

Общественото отношение не възниква произволно. Взаимодействията между лицата (физически и юридически) се води от определена цел и желание да се постигне определен резултат. По тази причина общественото отношение е целеви процес, който има своята начална фаза на целеполагане и планиране, предвиждане на взаимодействието, фаза на изпълнение – осъществяване на взаимодействието, и фаза на оценка на резултатите и препроектиране и препланиране на следващото взаимодействие. Изпълнението следователно е обективен признак и неизменна съставна част на общественото отношение, тъй като представлява самата фактическа същност на взаимоотношението, в което влизат лицата. Липсата на изпълнението означава, че е налице планиране, целеполагане, което обаче, ако не се изпълни, не довежда до фактическо реализиране на обществено отношение.

Изпълнението представлява конкретна дейност (действие или бездействие) или система от взаимоотнобвързани и взаимоотнобулавящи се дейности, осъществяващи фактически определено обществено отношение. Изпълнението е непрекъснат процес на взаимодействие между субекта на изпълнение (организация или отделен индивид) и заобикалящата го среда. В резултат на това взаимодействие заобикалящата среда се променя. Организацията (или отделният индивид) са постигнали определена цел, задоволели са определен интерес в пълна (или непълна) степен, съобразно което препроектират своята цел и задачи, и пристъпват към ново взаимодействие, т.е. изпълнение на определено поведение, което да реализира желаните цели.

В административното право изпълнението има различни проявни форми. На изпълнение подлежат цели, поставени пред административните органи и организациите от публичния сектор. На изпълнение подлежат нормативно установените публични функции и административни пра-

вomoщия на отделните административни органи. Държавните служители също следва да изпълняват своите задължения. Изпълняват се различните видове юридически актове. На изпълнение подлежат и най-често срещаните административни актове, а именно – индивидуалните.

Поради малкия обем на настоящата студия изследването е фокусирано върху изпълнението на индивидуалните административни актове, които не са влезли в сила. Административнопроцесуалният кодекс (АПК) ги определя като подлежащи на предварително изпълнение индивидуални административни актове. Извън обхвата на настоящото изследване остават проблемите на изпълнението на влезлите в сила индивидуални административни актове; принудителното и доброволното им изпълнение; предметът, мястото, времето и субектите на изпълнение на индивидуалните административни актове.

Настоящото кратко изследване е опит да се даде отговор на някои въпроси, свързани с предварителното изпълнение на индивидуални административни актове, които все още създават неяснота в теорията и практиката. Предварителното изпълнение на индивидуални административни актове е неразривно свързано и с проблема за неговото спиране. Този проблем също е предмет на анализ.